

UCHWAŁA ZGROMADZENIA SĘDZIÓW SĄDU REJONOWEGO POZNAŃ
NOWE MIASTO i WILDA W POZNANIU Z DNIA 12 PAŹDZIERNIKA 2022 R.

My, sędziowie Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z oburzeniem odnotowujemy projekt ustawy o budżecie na rok 2023, który w art. 5 przewiduje przyjęcie za podstawę ustalenia wynagrodzenia sędziów w 2023 r. kwoty w wysokości 5 444,42 zł. Jest to realne obniżenie wynagrodzeń sędziowskich, gdyż po raz trzeci z rzędu naruszona ma być ustawowa zasada odniesienia wysokości wynagrodzenia sędziów do przeciętnych wynagrodzeń w II kwartale poprzedniego roku. Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 9 sierpnia 2022 r., przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2022 r. wyniosło 6 156,25 zł.

Zgodnie z treścią normy art. 178 ust. 2 Konstytucji, sędziom zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie odpowiadające godności urzędu oraz zakresowi obowiązków. Jesteśmy jedyną grupą zawodową, o której w tym względzie stanowią przepisy rangi konstytucyjnej. Przypomnieć przy tym trzeba, że poza wynagrodzeniem sędziowie nie otrzymują z tytułu pełnionego urzędu żadnych nagród ani premii i zasadniczo nie mogą podejmować dodatkowego zatrudnienia. Doszło już do sytuacji, w której prokuratorzy na równorzędnych stanowiskach otrzymują wyższe wynagrodzenia od sędziów, ponieważ otrzymują nagrody.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego (wyrok z 12 grudnia 2012 r., sygn. akt K 1/12) wypracowano pewne warunki brzegowe, których władza ustawodawcza i wykonawcza nie mogą przekroczyć, decydując o sposobie wynagradzania sędziów. Są one następujące:

1) wynagrodzenia sędziów powinny być kształtowane w sposób wykluczający jakąkolwiek uznaniowość - zarówno wobec całej tej grupy zawodowej - ze strony władzy wykonawczej, jak i w odniesieniu do poszczególnych sędziów, co do których niedopuszczalne jest uzależnianie jego wysokości od indywidualnej oceny ich pracy;

2) wysokość wynagrodzenia sędziego, w tym rozpoczynającego karierę w zawodzie sędziowskim sądu rejonowego, powinna znacząco przewyższać wysokość przeciętnego wynagrodzenia w sferze budżetowej;

3) wynagrodzenia sędziów powinny w dłuższym okresie czasu wykazywać tendencję wzrostową nie mniejszą niż przeciętne wynagrodzenie w sferze budżetowej;

4) w trudnej sytuacji budżetu państwa wynagrodzenia sędziów powinny być bardziej - niż wynagrodzenia wszystkich innych funkcjonariuszy i pracowników sfery budżetowej -

chronione przed nadmiernie niekorzystnymi zmianami; niedopuszczalne jest obniżenie w drodze normatywnej nominalnej wysokości wynagrodzenia sędziów, z wyjątkiem sytuacji, o której stanowi art. 216 ust. 5 Konstytucji (przekroczenia konstytucyjnego limitu zadłużenia).

Projekt ustawy o budżecie dotyczącej roku 2023 narusza te warunki poprzez;

1) wprowadzenie uznaniowej (przyjętej przez władzę wykonawczą składającą projekt ustawy) podstawy ustalania wynagrodzenia, powiązanej ze skalą podwyżek w szeroko rozumianej sferze budżetowej, w istocie bez żadnego uzasadnienia ustalenia w ten sposób kwoty bazowej, w szczególności podania powodów obniżenia wynagrodzeń z powodu stanu finansów Państwa;

2) wprowadzenie realnego obniżenia wynagrodzeń sędziowskich w stosunku do wynagrodzenia ustalonego zgodnie z ustawami regulującymi ustrój sądów i wynagrodzenia sędziów;

3) niezachowanie zasady podwyższonej ochrony wynagrodzeń sędziowskich;

4) wprowadzanie zmian w zasadach wynagradzania sędziów w ustawach epizodycznych (okołobudżetowych) w kolejnych trzech latach, co powoduje, że obniżenie wynagrodzeń sędziowskich ma charakter trwały, a nie czasowy.

Ponadto wskazujemy, że nie zawieszono wzrostu wynagrodzeń innych grup zawodowych, np. pracowników podmiotów leczniczych, dla których będzie ono kształtowane w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2021 r.

Zwracamy, też uwagę, że od kilku miesięcy inflacja (w kraju) jest najwyższa od kilkunastu lat i osiągnęła już poziom ponad 16 %, co powoduje znaczny wzrost cen towarów i usług oraz dodatkowo obniża wartość otrzymywanych wynagrodzeń.

W omawianej sytuacji równie istotne jest, że od wysokości wynagrodzeń sędziów zależą zarobki referendarzy sądowych, którzy również wykonują ważne zadania z zakresu ochrony prawnej, przez co zajmują zbliżoną pozycję zawodową do sędziów, a ich praca też zasługuje na równie odpowiednio godne wynagrodzenie.

Z aprobatą przyjmujemy postulat wynikający z pisma Ministra Finansów z 16 września 2022 r. dotyczący niwelowania rozwarstwienia płac pomiędzy grupą orzeczniczą a pozostałą kadrą sądów i domagamy się znaczącego podwyższenia wynagrodzeń pracowników sądów. Popieramy żądania płacowe pracowników sekretariatów oraz kuratorów sądowych.

Podsumowując, w naszej ocenie proponowana regulacja nie jest uzasadniona ani merytorycznie, ani ekonomicznie. Stanowczo sprzeciwiamy się naruszaniu normy art. 91 § 1 c u.s.p. i domagamy się przywrócenia jego stosowania.

Będziemy podejmować działania prawne, aby wyegzekwować przestrzeganie mechanizmu waloryzacji wynagrodzeń.

Zobowiązujemy Prezesa Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do opublikowania uchwały na stronie internetowej Sądu Rejonowego, przesłania jej odpisów Prezydentowi RP, Marszałkom Sejmu i Senatu, Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Finansów, Prezesom Sądów Apelacyjnych i Okręgowych.